

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים

שנת הלימודים תש"ף

מסלול בוקר

דיני נזיקין- בחינת אמצע - סמסטר א' מועד א'

בחינה בחומר פתוח- ניתן להכניס לחדר הבחינה כל חומר כתוב ומודפס. אין להכניס לבחינה מכשירים אלקטרוניים

1. משך הבחינה - שעתיים.
2. יש לכתוב על גבי צד אחד של הדף בלבד.
3. בחלק א' - אין לכתוב יותר מ- 3 עמודים. חריגה במספר העמודים לא תיבדק!
4. יש לענות רק על כל חלקי הבחינה - חלקים א' ו- ב'.
5. יש לכתוב את התשובות לחלק ב' במחברת הבחינה ולא על גבי הטופס! סימון תשובות בטופס לא יהווה בסיס לערעור.

חלק א- יש לענות על השאלה שבסוף חלק זה (85 נק') - אין לכתוב יותר מ- 3 עמודים

רוני הינו איש עשיר מאוד. לפני מספר שנים פרץ סכסוך בין רוני לבין בתו ריטה והוא החליט להוריש את כל הונו - סך של 10 מיליון ש"ח לבנו הבכור דני. רוני פנה לרמי, עורך הדין שלו וביקש ממנו כי ינסח את הצוואה בהתאם. רמי פעל בהתאם להוראה של רוני לקוחו וערך צוואה המותירה את כל הונו של רוני לדני. לאחר כשנתיים נולד לריטה ולבן זוגה ילד, נכד ראשון לרוני. כחלק מהאירוע המשמח החליט רוני להשלים עם ריטה. במהלך הברית שערכה המשפחה לנכד, בישר רוני לריטה כי הוא יתקן את הצוואה ויחלק את כל הונו בינה לבין אחיה דני. למחרת הברית, פנה רוני לרמי עורך דינו וביקש ממנו לתקן את הצוואה בהתאם. לאחר כחודש, פנה רוני לרמי לבדוק אם הצוואה תוקנה. רמי השיב לרוני כי יש לו דברים יותר דחופים לטפל בהם. הוא הודיע לרמי כי הצוואה המתוקנת תהיה מוכנה בתוך חודש לכל המאוחר. הודעה זו הרגיעה את רוני והוא לא פנה יותר לרמי בעניין. כעבור חצי שנה, נהרג רוני בתאונת דרכים. מספר שבועות לאחר מותו של רוני, פנו ריטה ודני לרמי בבקשה לקבל לידיהם את הצוואה כדי לקיימה.

עם קבלת הצוואה גילתה ריטה לתדהמתה כי הצוואה לא תוקנה וכי דני הינו היורש היחיד. לאור זאת, הגישה ריטה תביעה המבוססת על עוולת הרשלנות כנגד רמי בגין הנוק הכספי שנגרם לה. ריטה טענה כי מייד לאחר מותו של רוני, היא רכשה דירת פנטהאוז בשווי של 5 מיליון ש"ח, וזאת על בסיס ההבטחה של רוני, בעודו בחיים, שהצוואה תתוקן כך שהיא תקבל מחצית מההון שלו. ריטה טענה עוד שנוכח התרשלנות של רמי היא לא רק צריכה לוותר על הדירה שרכשה, אלא שעל פי ההסכם שחתמה עם הקבלן היא לא תקבל חזרה את מיליון השקלים שכבר שלמה לו במסגרת התשלום הראשון. לאור זאת, תבעה ריטה את רמי על סך 6 מיליון ש"ח.

בכתב ההגנה, טען רמי כי הוא לא חב בחובה כלשהי לריטה שכן הוא לא פגש בה מעולם. מעבר לזה, טען רמי כי הלקוח שלו היה רוני וכי ריטה מעולם לא יזמה קשר איתו. עוד טען רמי כי תיקון הצוואה לא נועד לאפשר לריטה לרכוש דירה אלא לממש את רצונו של רוני אשר השתנה לאור הולדת נכדו. רמי הוסיף וטען כי הוא לא התכוון שריטה תסתמך על תיקון הצוואה, אבל שאם הדבר היה חשוב לה, הרי שהיה עליה לבדוק לפני רכישת הדירה כי אכן הצוואה של אביה תוקנה. רמי טען כי ריטה היתה להוטה לרכוש את הדירה ללא קשר לצוואה. שאלה: האם חב רמי בחובת זהירות כלפי ריטה? (אין לדון ביסודות אחרים של עוולת הרשלנות)

חלק ב' - שאלות רב-ברירה (15 נק') - יש לכתוב את התשובות בתוך מחברת הבחינה ולא על גבי הטופס!

1. מרים הגישה תביעה כנגד ד"ר יואב בגין הנכות שנגרמה לה לאחר הניתוח שד"ר יואב ביצע ברגלה. כדי להוכיח את תביעתה הגישה מרים את חוות דעתו של הרופא האורתופד ד"ר כהן. ד"ר כהן כתב כי ד"ר יואב התרשל שכן הוא לא ניתח את מרים בדרך שבה מרבית הרופאים בישראל מבצעים ניתוח ברגל. יש לסמן את התשובה הנכונה:

א. אם ד"ר יואב יוכיח כי הוא פעל בהתאם לאחת מהאסכולות המוכרות והמקובלות בעולם הרפואה הרי שאז ניתן יהיה לקבוע שהוא לא התרשל, גם אם יוכח שהוא לא ניתח בהתאם לדרך שבה רוב הרופאים היו מנתחים.

ב. ד"ר יואב התרשל כי הוא צריך היה לשאול את מרים מראש מה דרך הניתוח העדיפה עליה.

ג. ד"ר יואב אכן התרשל ולכן עליו לפצות את מרים.

ד. אם אכן יוכח כי ד"ר יואב לא פעל בהתאם לפרקטיקה המקובלת ולא ניתח את מרים כפי שרוב הרופאים בישראל היו מנתחים אותה, הרי שאז ניתן יהיה לקבוע שהוא התרשל.

2. דוד עבר תאונת דרכים. הוא הועבר באמצעות ניידת של מד"א לבית החולים. החובש של מד"א הצליח להודיע למשפחה של דוד על התאונה. כאשר הניידת של מד"א הגיע לבית החולים, כבר חיכו לדוד אביו יוסי, אשתו רינה ובן דודו יוני. הם ראו את דוד מורד מהניידת של מד"א כשכולו מכוסה דם. כתוצאה מכך הם חוו פגיעה נפשית. הפסיכיאטר ד"ר לוי בדק את יוסי, רינה ויוני. הוא קבע כי ליוסי נותרה נכות של 5% נכות לצמיתות, לרינה נותרה נכות של 100% לצמיתות וליוני לא נותרה נכות נפשית. יש לסמן את התשובה הנכונה:

א. תביעתו של יוסי לא תתקבל, תביעתה של רינה לא תתקבל אבל תביעתו של יוני תתקבל אם יוכיח קרבה נפשית לדוד.

ב. תביעתו של יוסי תתקבל וכך גם תביעתה של רינה. תביעתו של יוני לא תתקבל אלא אם יוכיח קרבה רגשית לדוד ואם יוכיח כי הוא נופל למסגרת החרגי שנקבע בפסיקה בעניין העדר נכות נפשית.

ג. שלושת התביעות תתקבלנה כי כולם חוו נזק נפשי.

ד. תביעתו של יוסי לא תתקבל אלא אם יוכח שהוא נופל למסגרת החרגי שנקבע בפסיקה בעניין העדר נכות נפשית. תביעתה של רינה תתקבל. תביעתו של יוני לא תתקבל אלא יוכיח קרבה רגשית לדוד ואם יוכיח שהוא נופל למסגרת החרגי שנקבע בפסיקה בעניין העדר נכות נפשית.

3. דני ארגן הפגנה כדי למחות נגד החלטת העירייה על עקירת חורשה בשכונה שבה הוא גר. דני הודיע על ההפגנה המתוכננת למאיר מפקד תחנת המשטרה בעיר. מספר ימים לפני ההפגנה כינס מאיר את מפקדי הצוותים בתחנה כדי לקבל החלטה כמה שוטרים יישלחו להפגנה. לאחר ישיבה ארוכה הוחלט לשלוח להפגנה 10 שוטרים. להפגנה הגיעו בסופו של דבר 3,000 איש. האווירה במהלך ההפגנה התלהטה והמפגינים החלו לזרוק חפצים על השוטרים. השוטרים ניסו לבלום את המפגינים ובמהלך ניסיונות אלה פגע אחד מהם בדני שנפגע ברגלו. דני הגיש תביעה בנויקין כנגד המשטרה וטען שההחלטה של מאיר לשלוח להפגנה רק 10 שוטרים היתה רשלנית. מאיר טען מנגד שההחלטה כמה שוטרים לשלוח להפגנה נתונה לשיקול דעתו ומתבססת על הידע שברשותו ועל ניסיונו המקצועי שצבר. יש לסמן את התשובה הנכונה:

א. עקרונית, יש משקל רב לטענתו של מאיר שההחלטה מסורה לשיקול דעתו. בית המשפט עשוי לדחות את התביעה על בסיס טענה זו.

ב. טענתו של מאיר לא תתקבל. תפקיד המשטרה הוא לשמור על הסדר אבל לא לפגוע במפגינים ולכן היא נושאת באחריות לנזק של דני.

ג. עקרונית, מפקד תחנת משטרה הוא כמו כל נתבע אחר בנויקין. אם הוא מתרשל עליו לשאת באחריות לנזק שגרם.

ד. טענת מאיר תתקבל. תפקיד המשטרה לשמור על הסדר בהפגנות ואם המפגינים מתפרעים הרי שהם לא יכולים להאשים את המשטרה.

4. סעיף 2 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע כי אין לפגוע בגופו של אדם באשר הוא אדם. במהלך אחת ההפגנות נגד הממשלה דחף אחד השוטרים את יוסי והוא נפל ונחבל ברגלו. בבית החולים נקבע כי נותרה לו נכות. יוסי מבקש לתבוע את משטרת ישראל בנוזיקין בעוולה של הפרת חובה חקוקה. הוא טוען שהמשטרה הפרה את החובה הקיימת בסעיף 2 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. יש לסמן את התשובה הנכונה:
- א. יוסי אינו יכול לתבוע את משטרת ישראל כי בישראל יש חסינות למשטרה מפני תביעות בנוזיקין.
- ב. הפסיקה קבעה כי לא ניתן לבסס עילת תביעה בנוזיקין בגין הפרת חובה חקוקה כשמסתמכים על הפרת סעיף בחוק יסוד.
- ג. אם יוסי אכן נפגע משוטרי ונתרה לו נכות לצמיתות ברגל הוא יכול לתבוע על בסיס סעיף 2 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
- ד. המשטרה נושאת באחריות במקרה זה כי השוטר צריך היה לנהוג בזהירות רבה מכפי שנהג.

5. איתמר רצה לסגור את המרפסת שיש בביתו ולהפוך אותה לחדר שינה נוסף. לשם כך הוא הגיע למשרדי העירייה. איתמר פנה לגדי, הפקיד בעירייה אשר אחראי על מתן אישורי בניה, ושאל אותו האם ניתן לסגור מרפסות בבניין שבו הוא גר או שמא יש לקבל אישור מראש. גדי ערך בדיקה על המחשב ומסר לאיתמר שהוא לא זקוק לאישור מראש אלא יכול לבצע את הסגירה של המרפסת מייד. איתמר פעל בהתאם אבל לאחר מספר שבועות הוא קיבל מכתב מהעירייה המודיע לו שעליו להרוס את הסגירה של המרפסת שביצע שכן היא נעשתה ללא אישור. איתמר הגיש תביעה בנוזיקין כנגד העירייה בעוולת הרשלנות וטען שהעירייה חבה כלפיו בחובת זהירות. יש לסמן את התשובה הנכונה ביותר:

- א. העירייה לא חבה בחובת זהירות כלפי איתמר שכן זה ידוע שכדי לסגור מרפסת חייבים לקבל אישור על כך מראש מהעירייה.
- ב. גדי הטעה את איתמר ולכן עליו ועל המעבידה שלו העירייה לשאת באחריות לכך.
- ג. אמנם על פניו, גוף כמו עירייה חב בחובת זהירות לתושבים של העיר, אבל יש לעירייה שיקול דעת רחב כיצד לפעול ולכן היא לא חבה בחובת זהירות כלפי מי שתובע אותה.
- ד. עפ"י הפסיקה, עיריות מחזיקות במידע שעליו הציבור מסתמך בצורה מוחלטת מבלי שאפשר לבדוק אם המידע שנמסר הוא מדויק ונכון. לכן, העירייה חבה בחובת זהירות לאיתמר.

ב - ה - צ - ל - ח - ה !

